

"Sənət" qəzetiňin bir yaşı tamam oldu

Sabir Rüstəmxanlı:

"Bədii dilimizin sərhədləri coğrafi sərhədlərimizdən çox-çox genişdir. Sözü diri olan milləti öldürmək olmaz"

Martın 17-də Azərbaycan mətbuatına düz bir il öncə imzasını atan "Sənət" qəzetiňin bir yaşı tamam oldu. Ziyalıları, ədəbi dönyanın tanınmış şəxsiyyətlərini bu münasibətlə "Şəlalə" şadlıq sarayına yiğan "Sənət" qəzeti "Həmrəylik" müsabiqəsinin qaliblərini müəyyən etdi.

Tədbirdə iştirak edən Vətəndaş Həmrəyliyi Partiyasının sədri, millət vəkili Sabir Rüstəmxanlı "Sənət" qəzetiňin fəaliyyətinin ikinci ilinə qədəm qoyması münasibətlə yaradıcı heyəti, eyni zamanda "Həmrəylik" mükafatına layiq görülmüş həmkarlarını təbrik edərək dedi: "Buraya toplaşanlar əslində, sözün, ana dilinin qohumlarıdır. Bizi birləşdirən dil vasitəsilə hamımız mənəvi qohumlara çevrilmişik. Bizim tələyimizdən sözün, sözün taleyindən də bizim tələyimiz asılıdır. Mənə elə gəlir ki, Azərbaycanın canlı tarixi onun sözünün tarixindən başlanır. Tarixin başlangıcını müəyyənləşdirməyə kömək edən arxeoloji qazıntıların, digər maddi mədəniyyət abidələrinin əhəmiyyəti öz yerində. Amma əsl böyük və canlı tariximiz Dədə Qorquddan, Orxon-Yenisey abidələrindən başlanır. Gələcək tariximiz də bu gün bu dilde yazılan əsərlərin taleyindən, keyfiyyətindən çox asılıdır. Dilimiz nə qədər zəngin, güclü, bədii, obraxlı, canlı olsa, millətimiz o qədər güclü və canlı olacaq. Sözü zəif olan millətin güclü olacağına şübhə ilə yanaşırıram. Diri söz, canlı dil mənsub olduğu xalqı da həmişə diri saxlayır. Buna görə də, bu gün ədəbiyyatımızda gedən proseslər xüsusən, gənc ədəbi nəslin apardığı axtarışlar yeni ədəbiyyatımızın çoxşaxəliliyi və rəngarəngliyi məni sevindirir".

Güneydə gedən ədəbi proseslərə münasibətini açıqlayan Sabir Rüstəmxanlı o taylı soydaşlarımızın dillə bağlı bir sıra problemlərlə üzləşdiklərinə baxmayaraq, son dövrlərdə 34 milyonluq cənublu qardaş-

lərimizin ədəbi həyatında yüksələn bir prosesin getdiyindən sevindiyini vurğuladı: "Güneyli soydaşlarımızın ana dilində məktəbi, universiteti və başqa təhsil müəssisələri olmasa da, canlı xalq dilinə söykənən bədii ədəbiyyat nümunələrinin sayı ildən-ilə artır və bu ədəbiyyat dünyada gedən prosesləri çağdaş bədiilik vasitələri ilə uğurlu şəkildə eks etdirirlər". Arazın o tayında bu tayında gedən ədəbi gelişmələri diqqətə izlədiyi söyləyən natiq küll halında bütün Azərbaycan coğrafiyasını əhatə edən ədəbi-bədii fikrin gələcəyinə çox böyük ümidi yanaşdığını qeyd etdi: "Biz çox sıxıntılarla üzləşmiş, dilimizi ağır sınaqlardan keçirmiş, amma məhv olmağa qoymamışq. Dilin qanının sorulub ruhunun əlindən alındığı, "plakat" a çevrildiyi, öz sehrindən mahrum edildiyi illərdə də biz onun qorunması, təmizlənməsi, dövlət dilinə çevrilmesi yolundan dönməmişik. Və nə yaxşı ki o dövr keçib, dilin damarlarına canlı qan axmağa başlayıb. Bu gün burada oturan cavaların əksəriyətinin yazılılarında bədii dilin bir sıra unudulan qatları yenidən cana gəlib, durulur. Bir-birindən fərqli, bir-birini bəyənməyən, bir-birilə rəqabətə girişən, amma eyni zamanda, ədəbi prosesə vicdanla xidmət edən inadkar, iddialı və daxili gücünə görə böyük ümidlər doğuran bir gəncliyimiz var. Buna mütləq sevinmək lazımdır".

Qəzet çap etdirməyin çətinliklərindən söz açan millət vəkili gəncliyin müstəqil bir

ədəbi orqanı qoruyub saxlamalarını yüksək qiymətləndiridi: "Minilliklər boyu yaşayan, əsrden-əsrə adlayan çeşidlilə sənət növləri, böyük mədəniyyəti olan bir xalqın "Sənət" adlı qəzetiňin cəmi bir yaşı var. Bu paradox bizi düşündürməlidir. Yaşını qeyd etdiyimiz qəzetiň gələcəyinə də bu kontekstdən və məsuliyyətlə yaşımaq lazımdır. Şəxsən mən, gənclərin mətbuataya çıxmamasına, kitablarının nəşrinə həmişə elə özüm gənc olduğunu illərdən üzübəri kömək etmişəm. Nəşriyyatın baş redaktoru işlədiyim illərdə həttə üzünü görmədiyim, ancaq həradasa yazılarını oxuduğum gənc müəllifləri dəvət etdib kitablarını çap edirdik. İndi o imkanlarımı yoxdur. Amma baxıram ki, gənclik özü dişlə-dırnaqla, çox çətinliklə "Alatoran" dərgisi, "Sənət" qəzeti kimi toplular nəşr edir. Bir sözə, hərə imkanı daxilində sözünü xalqına çatdırır. Bu, o deməkdir ki, doğulan sözün bədii dəyəri varsa, o heç vaxt məhv olmur, geri qayıtmır, gec-tez xalqın malına çevrilir. Hesab edirəm, gənclik hələ qiymətini bilmədiyi, bir o qədər də önem vermədiyi, ancaq Azərbaycan ədəbiyyatının gələcəyi üçün fövqəladə dərəcədə qiymətli olan bir ədəbi dönəmin içərisindədir".

Ədəbiyyatın millətin taleyində oynadığı rolun başqa bir tərəfinə toxunan S.Rüstəmxanlı bu böyük sənəti həm də, milli coğrafiyamızı qoruya bilmədik, nə Türkiyə onlara sahiblənə bildi, nə biz; son sekilərdə dörd milyonluq kərkükü soydaşımızın hüquqları ayaqlar altına atıldı; biz oradakı tarixi sərhədlərimizi itirmişik. Ancaq Füzuli dip-dırı və əbədi bir sərhəd dirəyi kimi dayanır və tarixən oradan keçmiş sərhədlərimizin unudulmasına imkan vermir. Buna görə də, ədəbiyyatımızın, sözümüzün sərhədi bu gün əlimizdə olmayan torpaqlarımızın sərhədləri kimi yaşamlıdır və bu baxımdan da bugünkü

gəncliyin missiyası çox məsuliyətlidir".

Daha sonra VHP sədri üzünü gənclərə tutub tövsiyələrini verdi: "Ödəbi nəsillərin mübahisəsi, özündən əvvəlkini bəyənməmək təbiidir. Belə olmasa, irəli getmək mümkün deyil. Amma eyni zamanda, səndən əvvəl yazılına, hətta iki misralıq şer olsa belə, dəyərini verib, saygılı yanaşmalsan. Buna görə də, yaşlı nəsilə sizin aranızdakı soyuq müharibəni əhəmiyyətsiz iş hesab edirəm. Mən özüm də 15-16 ildir ki, siyaset, söz meydanda yaralana-yaralana, mübarizə apara-apara, açıq böhtənər eşidə-eşidə gəlmışəm. Mən dözürəm. Hələ enerjim tükənməyib. Amma çoxları döze bilmir və bu əsəssiz söz müharibəsində öz ziyalılarımızi, qələm əhlini itirə-itirə gedirik. Onlar da mənəvi şəhidlərdir. Bu, dolayı yolla erməni siyasetinə, düşmən siyasetinə xidmət etməkdir. Azərbaycanda namuslu ziyalıların hamısına ləkə yaxmaq, iki ziyalını yan-yanaya görmək istəməmək Azərbaycanın mənəvi dayałarını sarsıtmadır və bundan böyük fəlakət yoxdur. Çox istərdim ki, bir-birimizi sevək. Arzu edirəm ki, "Sənət" qəzetiňin ömrü Azərbaycan sənətiňin ömrü qədər olsun".

Sonda Sabir Rüstəmxanlı məclisdə iştirak edən Gürcüstan şairi Cansuq Çakviyanının "Gürcüstanda yaşayan azərbaycanlılar bizim beşxaçı bayraqımızı tərəddüdsüz qəbul etdilər, biz yüz illərlə gürçülər bir bayraq altında yaşamışq, bundan sonra da yaşayacaq" sözlerinə də müsbət bildirdi: "Xaçlı və ya aylı-ulduzlu bayraqlar müstəqilliyyimizin rəmzi olsalar da, mənəvi müstəqilliyyimizin rəmzi olan Şota Rustaveli, Nizami və Fizulinin söz bayraqları bizi da ha six birləşdirir, biz bu bayraqların altında yanaşı dayanmalı və bir-birimizə dayaq durmalışıq. Çünkü o söz bayraqları tez-tez dəyişilən siyaset bayraqlarından daha uzunmürlü və daha ucadır".

Leyla SƏTTARLI